

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 23.6.2008
COM(2008) 379 konč.

POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

**Letno poročilo 2008 o razvojni politiki in politiki zunanje pomoči Evropske skupnosti
ter njuno izvajanje v letu 2007**

{SEC(2008)2062}

(predložila Komisija)

POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Letno poročilo 2008 o razvojni politiki in politiki zunanje pomoči Evropske skupnosti ter njuno izvajanje v letu 2007

Evropska unija še naprej utrjuje svoj položaj vodilne svetovne donatorice, saj prispeva 60 % vse uradne razvojne pomoči. Komisija je leta 2007 v zelo kratkem času povečala učinkovitost svoje pomoči po zaslugi večjih novosti v politiki in postopkih, uvedenih v zadnjih dveh letih, kot so sprejetje Evropskega soglasja o razvoju decembra 2005 in Evropskega soglasja o humanitarni pomoči decembra 2007 ter preoblikovanje instrumentov za programe zunanje pomoči.

Usklajenost politik

Prvo *Poročilo o usklajenosti politike za razvoj* (sprejeto septembra) poudarja medsebojno vplivanje in dopolnjevanje med razvojno politiko in dvanajstimi drugimi politikami EU, ki imajo vpliv na države v razvoju. Trgovina velja za ključni element vsake skladne razvojne strategije. V tem smislu je za države v razvoju dostop do trga EU na splošno ugoden. Na področju kmetijstva je bil dosežen pomemben napredek v zvezi z izvoznimi subvencijami, ki so se z zaporednimi reformami skupne kmetijske politike bistveno zmanjšale. Nova generacija sporazumov o ribolovu je usmerjena predvsem v podporo ribiškemu sektorju partnerskih držav. Migracije in raziskave veljajo za področji politik z izrednimi možnostmi za države v razvoju. Glede podnebnih sprememb so vsa prizadevanja usmerjena k zagotavljanju, da bodo ukrepi neposredno koristili najrevnejšim in najranljivejšim državam v razvoju. Prizadevanja za vključevanje okoljske politike so usmerjena v spodbujanje varstva okolja in trajnostnega upravljanja naravnih virov v okviru posebnih ukrepov ter z vidika medsektorskega vprašanja, kar zajema tudi pripravo okoljskega profila posameznih držav in uporabo strateških okoljskih presoj.

Enakost spolov je eden ključnih vidikov na področju zunanje pomoči. Sporočilo *Enakost spolov in krepitev vloge žensk v razvojnem sodelovanju*, ki je bilo sprejeto marca, prvič uvaja ustrezno strategijo na evropski ravni. Omogoča boljše vključevanje načela enakosti spolov in predlaga posebne ukrepe na petih področjih ter opisuje različne načine spodbujanja enakosti spolov z novimi metodami zagotavljanja pomoči. Ukrepanje na podlagi Sporočila bo zagotovljeno z akcijskim načrtom. Poleg tega morajo v skladu z Evropskim soglasjem ukrepi zunanje pomoči upoštevati pravice otrok. Ta pristop že daje prve rezultate. Iz več državnih strateških dokumentov, sprejetih v letu 2007, je razvidno resnično vključevanje pravic otrok pri obravnavanju dejavnosti in ciljnih skupin. Komisija in UNICEF sta skupaj razvila sveženj orodij za obravnavanje in vključevanje pravic otrok v okvir evropskega razvojnega sodelovanja in zunanjih odnosov. Maja je bilo sprejeto *Sporočilo o evropski agendi za kulturo v svetu globalizacije*. Slednje poudarja vlogo kulture v Evropi in zunanjih odnosih EU ter predlaga cilje za nov skupni načrt EU na področju kulture.

Skupna prizadevanja

Kot odziv na zahtevo po večji koordinaciji in usklajevanju med donatorji EU so bila z novim kodeksom ravnanja za delitev dela med Komisijo in državami članicami uvedena posebna načela v pomoč odločanju o najboljši možni uporabi kolektivnih zmogljivosti in virov EU pri podpori partnerskim državam. Te novosti so prelomnica v izvajanju Pariške deklaracije o

učinkovitosti pomoči in pomenijo odločilen napredek pri uresničevanju obljube EU, da bo zagotavljala „večjo, boljšo in hitrejšo pomoč“. Izvajanje že poteka v obliki posvetovanj, ki potekajo med delegacijami Komisije, državami članicami, partnerskimi državami in drugimi donatorji na kraju samem.

Odslej je možno sofinanciranje z državami članicami, zlasti v okviru upravljanja sredstev in prenesenega sodelovanja. Poleg tega Komisija pripravlja *priročnik o najboljših praksah pri delitvi dela*. Priročnik bo vključeval študije primerov najboljše prakse in opredelil ozka grla ter dejavnike pri delitvi dela, hkrati pa bo poskušal razviti kazalnike. Študija o sofinanciranju EU odgovarja na vprašanja glede delitve dela, partnerstev in različnih načinov izvedbe ter navaja ključne izkušnje, pridobljene v okviru dvostranskega sofinanciranja, sofinanciranja ES ter decentraliziranega sofinanciranja; hkrati pa določa morebitne ukrepe za razvoj obsežne strategije sofinanciranja EU v prihodnosti.

Odnosi med Združenimi narodi in EU zdaj zajemajo skoraj vsa področja zunanjih odnosov EU in celotno Ustanovno listino ZN. Leto 2007 je zaznamovalo polovico poti do leta 2015 kot ciljnega datuma za uresničenje razvojnih ciljev novega tisočletja. Generalni sekretar Združenih narodov je ustanovil usmerjevalno skupino za razvojne cilje novega tisočletja v Afriki, ki je zadolžena za oblikovanje strategij in pripravo ukrepov, s katerimi bo zlasti podsaharski Afriki omogočeno izpolniti razvojne cilje novega tisočletja. Predsednik Barroso je član te skupine, v kateri je Komisija aktivno delila svoje izkušnje in mnenja. Poleg tega je bilo leto 2007 prvo polno leto delovanja nove Komisije ZN za izgradnjo miru. Evropska komisija je skupaj z drugimi akterji EU sodelovala pri dejavnostih navedene komisije glede nekaterih vprašanj, značilnih za posamezne države, in tematskih vprašanj. Komisija za izgradnjo miru je sprejela integrirani strategiji za izgradnjo miru v Burundiju in Sierri Leone ter organizirala več tematskih razprav.

Boljše strategije

Potem ko je bil konec leta 2006 odobren poenostavljen izbor instrumentov financiranja za pomoč iz proračuna ES, je bilo doseženo soglasje o širokem razponu tematskih ter državnih in regionalnih strategij za obdobje 2007–2013.

EU priznava ključni pomen, ki ga imajo nedržavni akterji kot strateški partnerji v političnem, socialnem in ekonomskem dialogu ter kot ključni akterji pri zagotavljanju pomoči. Unija spodbuja konstruktiven dialog z vsemi vrstami nedržavnih akterjev in organov lokalnih skupnosti. Po posvetovanju s civilno družbo in dialogu z Evropskim parlamentom je bila junija sprejeta strategija za obdobje 2007–2010 za nov tematski program, imenovan Nedržavni akterji in organi lokalnih skupnosti v razvojnem procesu. Prednostni cilj tega tematskega programa je zmanjševanje revščine v okviru trajnostnega razvoja, vključno z uresničevanjem razvojnih ciljev novega tisočletja. Kar zadeva pristope za spodbujanje udeležbe, je razvoj politik prinesel več pomembnih novosti, vključno s sprostitev meril za upravičenost vseh vrst nedržavnih akterjev in organov lokalnih skupnosti, pa tudi zainteresiranih strani v partnerskih državah. Da bi se zagotovila udeležba zadevnih zainteresiranih strani iz partnerskih držav, bodo delegacije Komisije prevzele večjo odgovornost za ukrepe na ravni posameznih držav, vključno z uvedbo lokalnih razpisov za zbiranje predlogov.

Maja je bila sprejeta tematska strategija za človekov in socialni razvoj, imenovana *Vlaganje v ljudi*. Z željo, da bi partnerskih državam pomagala doseči razvojne cilje novega tisočletja, strategija predlaga podporne dejavnosti v okviru štirih glavnih stebrov: zdravje za vsakogar, izobraževanje, znanje in veščine, enakost spolov ter drugi vidiki človekovega in socialnega

razvoja. Skupni proračun, ki je tej strategiji namenjen za obdobje 2007–2013, znaša 1,06 milijarde EUR. Na mednarodni ravni je Komisija okrepila svojo osrednjo vlogo in vpliv na področju izobraževanja in zdravja, pri čemer je sodelovala z državami članicami ter drugimi donatorji in zainteresiranimi stranmi. Maja je v sodelovanju s Svetovno banko in vlado Združenega kraljestva organizirala izobraževalno konferenco na visoki ravni z naslovom *Izpolnjujemo obljube na področju izobraževanja (Keeping Our Promises on Education)*, da bi spodbudila politične zaveze. Kot v prejšnji letih je imela Komisija ključno vlogo v Globalnem skladu za boj proti HIV/aidsu, tuberkulozi in malariji, pri čemer je v letu 2007 prispevala 100 milijonov EUR.

Tematska strategija za okolje in trajnostno upravljanje naravnih virov vključuje varstvo okolja v razvojno in druge zunanje politike. Prav tako bo prispevala k spodbujanju okoljske in energetske politike ES v tujini. Strategija obravnava vprašanja, ki močno vplivajo na življenja revnih, med katere štejejo zlasti propadanje ekosistemov, podnebne spremembe, slabo globalno okoljsko upravljanje ter nezadosten dostop do energije in nezadostna varnost energetske oskrbe. Zanj značilna je prožnost pri izbiri partnerjev za izvajanje, vključuje pa dve novi pobudi, to sta globalno zavezništvo proti podnebnim spremembam in Svetovni sklad za energetsko učinkovitost in obnovljive vire energije. Vplivi podnebnih sprememb so nesporni, sčasoma pa se bodo okrepili in bi lahko ovirali razvojna prizadevanja. Za trajnostni razvoj je zato nujno potrebno prilagajanje podnebnim spremembam (za več informacij glej uvodni članek).

Instrument za stabilnost je vse od uvedbe znatno okrepil zmogljivosti odzivanja Komisije na krizne razmere, poleg tega pa predvideva financiranje ukrepov za pripravljenost na krizne razmere in možnosti za spopadanje z dolgoročnejšimi nadregionalnimi varnostnimi grožnjami. Z izvajanjem tega novega instrumenta so se znatno povečale finančne dodelitve (v povprečju 200 milijonov EUR na leto za obdobje 2007–2013) in trajanje programov se je podaljšalo.

Evropska pobuda za demokracijo in človekove pravice dopolnjuje in krepi ukrepe za spodbujanje človekovih pravic in demokracije v okviru drugih instrumentov (1,104 milijarde EUR za obdobje 2007–2013). V ospredje postavlja obravnavanje človekovih pravic, pri čemer je posebna pozornost namenjena zagovornikom človekovih pravic, mučenju in slabem ravnanju ter demokratičnim reformam in človekovim pravicam na lokalni ravni. V obdobju 2007–2010 namerava Evropska pobuda za demokracijo in človekove pravice okrepiti spoštovanje človekovih pravic v državah in regijah, kjer so te najbolj ogrožene, okrepiti vlogo civilne družbe, podpirati ukrepe v zvezi s človekovimi pravicami in demokracijo na področjih, zajetih s smernicami EU (npr. smrtna kazen, otroci v oboroženih spopadih), okrepiti mednarodni in regionalni okvir za zaščito človekovih pravic, pravosodje, pravno državo in spodbujanje demokracije, hkrati pa tudi izboljšati zanesljivost in transparentnost volilnih procesov. Leta 2007 je EU uspešno izvedla deset misij za spremljanje volitev s skupno okoli 800 opazovalci na terenu. Te misije so imele ključno vlogo pri oceni volilnega procesa, zlasti v državah, kjer so bile volitve sporne (npr. Nigerija, Kenija).

Kar zadeva geografske programe, se je v letu 2007 prvič izvajala pomoč za vzhodne in južne sosede EU prek Evropskega instrumenta sosedstva in partnerstva (ENPI). Slednji daje okvir za pomoč ES, ki se zagotavlja v okviru njenih odnosov s 17 državami in za programe čezmejnega sodelovanja na zunanji meji EU. Uvedba enega samega instrumenta, ki temelji na politiki in je upravljan na osnovi enotnih načel za vse države ter so mu namenjena večja sredstva, je omogočila daljnosežnejšo in skladnejšo politiko v razmerju do sosed EU. Proračun ENPI za obdobje 2007–2013 znaša 12 milijard EUR, kar je 32-odstotno realno

povečanje v primerjavi s prejšnjim proračunskim obdobjem. Marca so bili sprejeti vsi strateški dokumenti držav za obdobje 2007–2013, pa tudi strateški dokumenti v zvezi z regionalnimi in medregionalnimi programi ter čezmejnimi sodelovanjem. Da bi se povečala učinkovitost ENPI, je Komisija vzpostavila dodatne finančne mehanizme. Sklad za financiranje upravljanja zagotavlja dodatno podporo državam, ki dosegajo poseben napredek pri izvajanju reform. Sklad za naložbe v sosedstvo združuje nepovratna sredstva, da bi se spodbudile naložbe evropskih razvojnih in finančnih institucij v partnerskih državah.

Sodelovanje z Azijo, Latinsko Ameriko in Južno Afriko se financira v okviru instrumenta za razvojno sodelovanje (skupni znesek: 16,897 milijarde EUR za obdobje 2007–2013). Ta pomoč je namenjena izkoreninjanju revščine in doseganju razvojnih ciljev novega tisočletja. V zvezi z Azijo je Komisija za obdobje 2007–2013 sprejela 18 strategij za posamezne države in regionalno strategijo s skupnim proračunom približno 5,2 milijardi EUR, te strategije pa se že izvajajo. Čeprav je Azija med letom dosegla napredek na poti k uresničitvi razvojnih ciljev novega tisočletja, je revščina še naprej velik izziv, saj v tej regiji živita dve tretjini najrevnejših prebivalcev na svetu. Kljub temu pa je Azija v letu 2007 izpodrinila države NAFTA in postala glavna trgovinska partnerica Evrope, saj njeni trgovinski tokovi z Evropo pomenijo tretjino vseh evropskih trgovinskih tokov. Poleg tega neposredne evropske naložbe v Aziji ustrezajo tretjini evropskih naložb v tujini in njihov delež se še povečuje. EU zato vse bolj financira programe v korist nekaterih azijskih držav prek instrumenta za sodelovanje z industrijsko razvitimi državami, ki poleg že tradicionalnih razvitih partneric (npr. Japonske) zdaj vključuje še pet drugih držav in ozemelj iz regije. Aprila sprejeta strategija Komisije za Srednjo Azijo za obdobje 2007–2013 predvideva podvojitev dodeljenih proračunskih sredstev na 750 milijonov EUR. Ob upoštevanju načrtov politik srednjeazijskih držav ter njihovih posebnih političnih in socialnih okoliščin je osemdeset odstotkov pomoči ES usmerjene v dvostransko sodelovanje, pri čemer je poudarek na doseganju razvojnih ciljev novega tisočletja. Dvajset odstotkov je namenjenih za regionalne izzive, kot sta upravljanje okolja in voda, energetika in promet, upravljanje meja ter boj proti tihotapljenju drog. Usklajevanje prednostnih nalog na teh področjih z regionalno strategijo ENPI omogoča srednjeazijskim partnericam, da sodelujejo v regionalnih projektih v okviru ENPI. Kar zadeva Latinsko Ameriko, glavni cilji vključujejo podpiranje socialne kohezije in regionalnega povezovanja, okrepitev dobrega upravljanja in javnih institucij, skupni visokošolski prostor EU in Latinske Amerike ter spodbujanje trajnostnega razvoja. V zvezi s tem je bilo določenih več strateških prednostnih nalog, vključno z ohranjanjem visoke ravni političnega dialoga na regionalni in tudi podregionalni ravni. Za Latinsko Ameriko je bilo za obdobje 2007–2013 sprejetih 21 strateških dokumentov. Pomoč, ki je usmerjena neposredno v zdravstveni in izobraževalni sektor¹, je dosegla približno 17 %² vseh prevzetih obveznosti v okviru ustreznih geografskih programov instrumenta za razvojno sodelovanje (Azija, Latinska Amerika in Južna Afrika), celo brez podpore iz splošnega proračuna za sektorje, za katere veljajo posebni pogoji. Komisija je torej na dobri poti, da do leta 2009 doseže cilj 20 %, ki je bil dogovorjen s sprejetjem uredbe o instrumentu za razvojno sodelovanje za pomoč tem sektorjem na podlagi državnih programov v okviru instrumenta za razvojno sodelovanje.

Razmere v nekaterih ključnih državah še ne omogočajo priprave strategije. Komisija podpira obnovo Iraka vse od leta 2003, pri tem pa se osredotoča na boj proti revščini, tako da blaži težave, s katerimi se srečujejo Iranci. Program zajema vsa področja dejavnosti, od osnovnih storitev do podpore političnemu procesu, poseben poudarek pa je namenjen volitvam. Doslej

¹ Sektorske kode OECD DAC 112 (primarno izobraževanje), 113 (sekundarno izobraževanje) in 122 (osnovno zdravstvo).

² Glej tudi razpredelnico 6.14.

je bila večina pomoči ES usmerjena prek Mednarodnega sklada za obnovo Iraka. Ta večstranski pristop je olajšal uporabo podpore ES v težavnih pogojih, v katerih neposredno ukrepanje Komisije ne bi bilo izvedljivo. Prav tako so bila prizadevanja usmerjena v začetek dvostranskih ukrepov v Iraku, kot so zagotavljanje spremljanja volitev, podpora organizacijam civilne družbe na področju človekovih pravic in tehnična pomoč vladi. Komisija je še naprej največja palestinska donatorica, saj je s 550 milijoni EUR dala na voljo največji znesek doslej. Junija je EU zopet vzpostavila normalne odnose s Palestinsko upravo ter med drugim obnovila finančno pomoč. Začasni mednarodni mehanizem je še naprej zagotavljal bistveno pomoč neposredno prebivalstvu. Tudi Komisija si je še naprej prizadevala za rešitev težkih socialno-ekonomskih razmer v Gazi, vendar težave z dostopom ovirajo podporo.

Potem ko je bila decembra 2005 sprejeta celovita skupna strategija EU za Afriko, sta EU in Afriška unija leta 2007 še utrdili svoje partnerstvo v znamenju bližajočega se drugega vrha EU–Afrika, ki je potekal decembra v Lizboni. Voditelji so dva dni razpravljali o nekaterih ključnih političnih vprašanjih, vključno z varnostjo, trgovino, regionalnim povezovanjem in podnebnimi spremembami. Udeleženci so poudarili napredek, ki je bil v zadnjih letih dosežen v Afriki in vključuje večjo rast, bolj demokratične volitve, večjo samozavest na mednarodnem prizorišču ter razvoj Afriške unije v močno in neodvisno mednarodno akterko ter ključno partnerico EU. Voditelji so sprejeli lizbonsko deklaracijo, ki je evro-afriško soglasje o vrednotah, skupnih interesih in strateških ciljih. Glavna usmeritvena dokumenta, ki sta bila sprejeta, sta skupna strategija Afrike in EU ter prvi akcijski načrt, v katerem so zajeta prednostna področja ukrepanja v okviru osmih tematskih partnerstev za obdobje 2008–2010. Na tej podlagi bosta EU in Afrika zdaj postopoma postavili medsebojni dialog in sodelovanje na raven, ki presega zgolj vprašanja „razvoja“ (s tesnejšim sodelovanjem pri vprašanjih, kot so trgovina, mir in varnost ter okolje), „Afrike“ (s skupnim obravnavanjem vprašanj, kot so reforma ZN, razmere na Balkanu ali podnebne spremembe) in „institucij“ (z večjo vlogo nedržavnih akterjev). Zdaj je treba oprijemljive rezultate še doseči. Načrtovanje programov sodelovanja z Južno Afriko za obdobje 2007–2013 (980 milijonov EUR) se je zaključilo s sprejetjem strateškega dokumenta te države in večletnim okvirnim programom. Strateški dokument je prvi tak dokument, ki so ga pripravile skupaj Komisija, Južna Afrika in 11 držav članic EU.

Boljše doseganje rezultatov

Kar zadeva izvajanje, so bile številke na področju uradne razvojne pomoči (Official development Aid, ODA) zopet prepričljive – 9,949 milijarde EUR prevzetih obveznosti in 8,493 milijarde EUR plačil. Glavna značilnost je bil uspeh pri prevzemanju obveznosti za preostala sredstva (to je 3,64 milijarde EUR) iz prejšnjih evropskih razvojnih skladov, preden začne veljati deseti sklad, kar se doslej še ni zgodilo. Izplačila iz ERS so znašala 2,92 milijarde EUR in bi bila še višja, če bi bila sredstva na voljo.

Zunanja pomoč Komisije se izvaja na tri glavne načine. Izbira načina je odvisna od skupne analize razmer v državi in sektorskega okolja, ki jo opravita Komisija in zadevna vlada. Spodbujanje projektov se uporablja za podporo nedržavnih akterjev, za regionalne programe, ali ko pogoji ne dovoljujejo uporabe državnih struktur. Namen sektorskega pristopa je podpiranje sektorskih politik in strategij, ki se spremljajo na podlagi meril in kazalnikov uspešnosti. S splošno proračunsko podporo ES prav tako podpira cilje na nacionalni ali makro ravni, ki so bili izraženi v nacionalnih usmeritvenih in strateških dokumentih, pri čemer se sredstva prenesejo v nacionalno zakladnico države upravičenke. Sektorski pristop in uporaba

proračunske podpore sta kot prednostni način zagotavljanja pomoči skladna z usmeritvami Evropskega soglasja o razvoju.

Poleg tega je Pariška deklaracija o učinkovitosti pomoči dala pozitivno spodbudo tem oblikam zagotavljanja pomoči, ki so po sami naravi usklajene z nacionalnimi sistemi, preprečujejo vzporedne izvedbene strukture in dajejo prednost usklajenemu pristopu k razvijanju zmogljivosti ter uporabi skupnih misij na terenu in skupnim analizam. Z uvedbo novih finančnih instrumentov je bil dosežen pomemben napredek pri usklajevanju uporabe proračunske pomoči v različnih regijah. Letos so prevzete obveznosti za proračunsko podporo dosegle 1,79 milijarde EUR oziroma 23 % skupnega zneska. V primerjavi z letom 2006 je ta delež strmo narasel, kar gre pripisati povečanju prevzetih obveznosti za Azijo in za regijo, zajeto z evropsko sosedsko politiko (ESP). Prevzete obveznosti za proračunsko podporo v zvezi z ERS so ostale večinoma nespremenjene, saj se je povečanje splošne proračunske podpore izravnilo z zmanjšanjem sektorske proračunske podpore.

Razvojni cilji novega tisočletja so ključni rezultati, ki jih želi EU skupaj z zadevnimi državami in drugimi partnerji v razvojni skupnosti doseči na področju razvoja do leta 2015. Komisija je sodelovala s skupino strokovnjakov iz držav članic, odbora za razvojno pomoč OECD (DAC), Razvojnega programa Združenih narodov in Svetovne banke, da bi na podlagi razvojnih ciljev novega tisočletja razvili temeljni sklop desetih kazalnikov. Šest od teh kazalnikov je neposredno povezanih z blaginjo otrok, medtem ko se trije navezujejo posebej na enakost spolov. Komisija trenutno pripravlja orodja za merjenje količinsko opredeljenih učinkov svojih dejavnosti, da bi lahko poročala o rezultatih na področju razvoja in okrepila svojo odgovornost do Evropskega parlamenta in držav članic. Komisija je septembra uvedla pilotno fazo projekta sistematične uporabe standardnih kazalnikov rezultatov v nekaterih sektorjih, ki so ključni za napredek pri uresničevanju razvojnih ciljev novega tisočletja. Merljivi kazalniki uspeha se uporabljajo za izmero učinkovitosti zunanje pomoči in oceno gibanj v danem obdobju. Vse večja podpora Komisije pri oblikovanju kakovostne statistike bistveno prispeva k razpoložljivosti ustreznih kazalnikov.

Komisija spremlja svoje projekte med samim izvajanjem in pozneje, prav tako pa uporablja temeljit sistem vrednotenja. Sistem spremljanja, ki je usmerjeno v rezultate, zagotavlja pregled nad razvojem projektov na poti k pričakovanim rezultatom in temelji na rednih ocenah tekočih in zaključenih projektov ter programov na kraju samem. Letos je sistem zajemal 148 držav in 1 630 transakcij v skupni vrednosti skoraj 10 milijard EUR. Med letoma 2005 in 2007 so se številke stabilizirale. Pomembnost se je povečala, saj je decentralizacija upravljanja pomoči omogočila projekte, ki bolje ustrezajo lokalnim potrebam. Vendar pa so bili cilji v nekaterih primerih previsoko zastavljeni. Bistvenega pomena je, da so projekti skrbno in učinkovito opredeljeni ter zasnovani, če naj se dolgoročno zagotovi njihovo trajanje tudi po prenehanju podpore ES. V fazi projektne zasnove sta prevzemanje odgovornosti in dejanska udeležba partnerjev tesno povezana. Potrebna so dodatna prizadevanja, da bi se razvile strategije postopnega ukinjanja pomoči in s tem izboljšal vidik trajnosti projektov. Prav tako je treba večjo pozornost nameniti upravljanju tveganj med izvajanjem. Poleg 1421 tekočih projektov je bilo naknadno ocenjenih še 198 zaključenih projektov. Delež projektov, ki so bili ocenjeni kot (zelo) dobri in kot (zelo) problematični je tako za tekoče kot zaključene projekte znotraj vsake regije še vedno isti. Vendar sta delež projektov, ki so resnično uspešni, in delež projektov, ki dajejo izredno skromne rezultate, večja po tem, ko so izvedene naknadne ocene. Dobri projekti navadno potekajo uspešneje po prenehanju pomoči, medtem kot se projekti s skromnimi rezultati navadno še poslabšajo. Čeprav za večino projektov obstajajo natančni sistemi poročanja, se pozitivne in negativne izkušnje, s katerimi bi se lahko pridobilo ustrezno znanje, zelo redko sistematično beležijo.

Končno so podpora politikam, prevzemanje odgovornosti in finančna sposobnost najpomembnejši dejavniki za trajnost projektov.

Program vrednotenja zajema obenem strateška vrednotenja in vrednotenja projektov. V skladu s strateškimi vrednotenji iz leta 2007 sta pomembnost pri načrtovanju programov in njihovo izvajanje s strani Komisije na splošno dobra. Odzivi Komisije ustrezajo potrebam partnerskih držav in so skladni s cilji EU. Zaslediti je bilo več pozitivnih vplivov, na primer izboljšave v socialnem sektorju v Indiji, gospodarska stabilnost v Jordaniji in Mozambiku, sektor voda v Jordaniji, varnost preskrbe s hrano v Mozambiku ter gospodarsko povezovanje Srednje Amerike. Vendar pa zamude pri izvajanju, pomanjkanje prožnosti in okorni postopki vedno znova povzročajo težave v zvezi z učinkovitostjo. Čeprav je znotraj nekaterih sektorjev mogoče opaziti projekte visoke kakovosti (na primer na področju razvoja podeželja), je vpliv na sektorske politike partnerskih držav pogosto skromen. Komisija s svojo podporo regionalnemu sodelovanju med partnerskimi državami sicer pripeva posebno dodano vrednost, vendar je vez med nacionalnimi in regionalnimi programi pogosto šibka.

ZUNANJE DELOVANJE KOMISIJE JE BILO V LETU 2007 USMERJENO V DOSEGANJE NASLEDNJIH CILJEV:

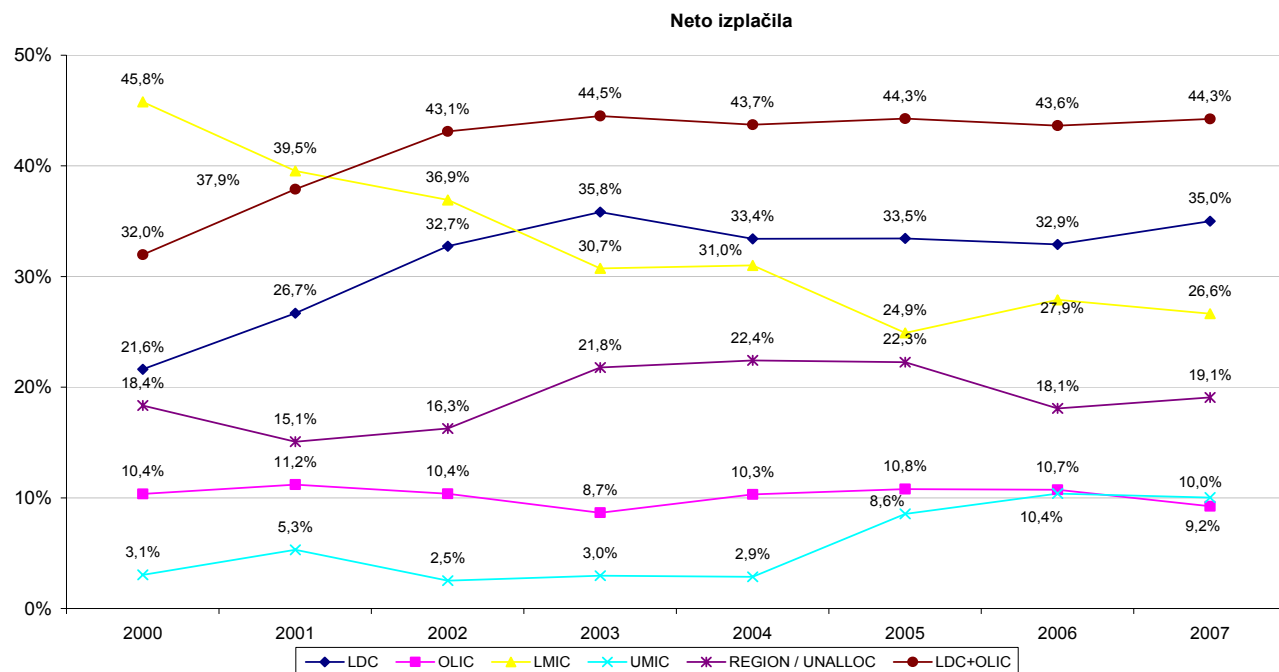
- **Obnovljena strategija za dostop do trga EU, ki upošteva konkurenčnost ter socialna in okoljska vprašanja:** oktobra je Svet sprejel strategijo EU za pomoč trgovini; Komisija in države članice so sodelovale v konkretnih ukrepih na podlagi strategije; 16 milijonov EUR je bilo namenjenih za nadaljnje vključevanje držav AKP v STO ter za nadaljnjo podporo okrepljenemu integriranemu okviru; poteka regionalno programiranje za 10. ERS, pri čemer je pozornost namenjena predvsem trgovini in podpori, povezani s sporazumi o gospodarskem partnerstvu.
- **Sklenitev pogajanj za sporazume o gospodarskem partnerstvu:** z vsemi državami Karibske skupnosti (CARICOM) so bili v celoti parafirani sporazumi o gospodarskem partnerstvu; pacifiški državi Papua Nova Gvineja in Fidži sta podpisali začasni sporazum AKP; začasni sporazumi so bili sklenjeni s sedmimi afriškimi državami, Vzhodnoafriško skupnostjo ter skupino vzhodno- in južnoafriških držav; Gabon in Kongo (Brazzaville) proučujeta možnost pristopa k začasnemu sporazumu; določena sta bila načrt in časovni razpored, da se sporazum o gospodarskem partnerstvu v celoti doseže leta 2008.
- **Krepitev evropske sosedске politike. Priprava novih ureditev z Ukrajino, Moldavijo in Izraelom. Krepitev prisotnosti EU v sodelovanju črnomořskih držav:** marca so se začela pogajanja o novem okrepljenem sporazumu med EU in Ukrajino; aprila je bila predstavljena nova pobuda za regionalno sodelovanje, imenovana „sinergija Črnega morja“; septembra je potekala prva konferenca ministrov ESP, ki so se je udeležile vse države EU in ESP; decembra je bilo izdano sporočilo *Močna evropska sosedska politika*.
- **Pogajanja o pridružitvenih sporazumih s partnericami v Aziji in Latinski Ameriki. Napredek pri pogajanjih z Rusijo, Kitajsko in Ukrajino:** začela so se pogajanja za pridružitvene sporazume z Andsko skupnostjo in Srednjo Ameriko; začela so se pogajanja z Ukrajino in napredovala so pogajanja z Rusijo (vključno z dvema srečanjema na vrhu) in Kitajsko (vključno z enim srečanjem na vrhu).

- ***Nadaljevanje evropske varnostne strategije in prizadevanj za stabilizacijo na Bližnjem vzhodu ter v južni Aziji:*** podpora načrtom ZN za spodbujanje skladnosti celotnega sistema, zlasti z uvedbo pobud „Ukrepamo združeni “ v osmih pilotnih državah; Palestincem je bilo v letu 2007 dano na voljo več kot 550 milijonov EUR; začasni mednarodni mehanizem je deloval vse leto (s financiranjem ES v višini 350 milijonov EUR); nadaljeval se je program „Partnerstvo za mir“; nadaljevala se je podpora Afganistanu (z nekaj manj kot 196 milijoni EUR financiranja ES).

POLEG ZGORAJ NAVEDENIH CILJEV JE KOMISIJA DOSEGLA NAPREDEK NA NASLEDNJIH PODROČJIH, V ZVEZI S KATERIMI JE TUDI PREDSTAVILA KLJUČNE POBUDE V LETU 2007:

- ***Uvedba programa Erasmus Mundus II:*** program Erasmus Mundus II je bil odobren julija, skupaj s financiranjem v višini 950 milijonov EUR v naslednjih petih letih.
- ***Sporočilo o dopolnjevanju, delitvi dela in povečanju razvojne pomoči:*** 15. maja je bil sprejet *Kodeks ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike*.
- ***Sporočilo o trenutnem stanju odnosov med EU in Afriko:*** decembra je bilo na srečanju vrhu v Lizboni sprejeto Partnerstvo med EU in Afriko; v letu 2008 bo objavljeno sporočilo o izvajanju skupne strategije EU-Afrika.

Razpredelnica 1 2000–2007 Poudarek na odpravljanju revščine

2000-2003 poročila, ki jih je ES predložila DAC (na podlagi iste metode: dodelitve po državah LDC/LIC, vključno z EIB (izplačila skupaj))

2004: podatki iz letnega poročila

2005, 2006: podatki iz letnih poročil, v skladu s seznamom prejemnikov, ki ga je pripravil DAC in je bil posodobljen 2006

200: začasni zneski iz letnega poročila, v skladu s seznamom prejemnikov, ki ga je pripravil DAC in je bil posodobljen 2006

LDC: Least Developed Countries – najmanj razvite države

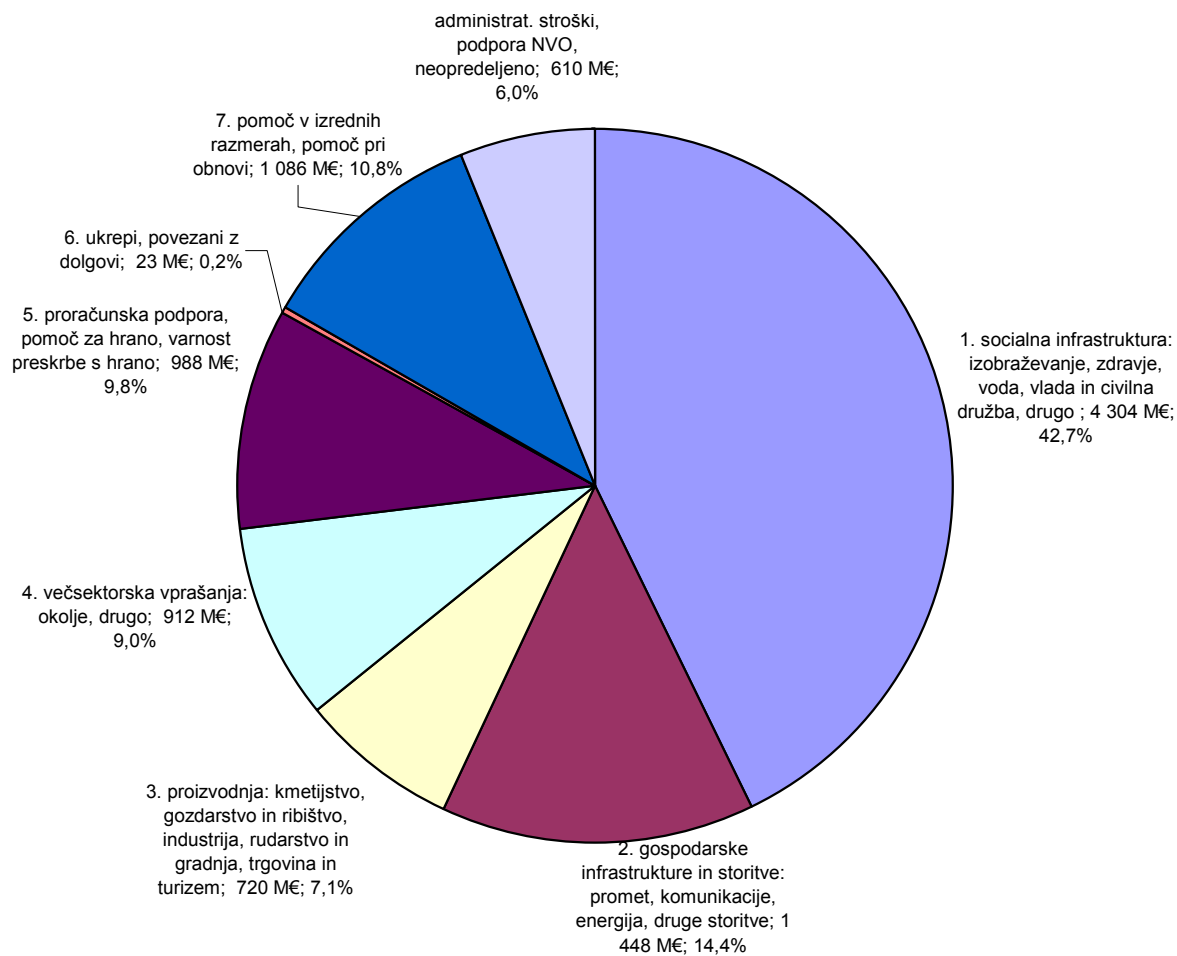
OLIC: Other Low Income Countries – druge države z nizkimi dohodki

LMIC: Lower Middle Income Countries – države z nižjimi srednjimi dohodki

UMIC : Upper Middle income Countries – države z višjimi srednjimi dohodki

REGION / UNALLOC: regionalni programi in nedodeljeno

Razpredelnica 2 Razčlenitev po področjih

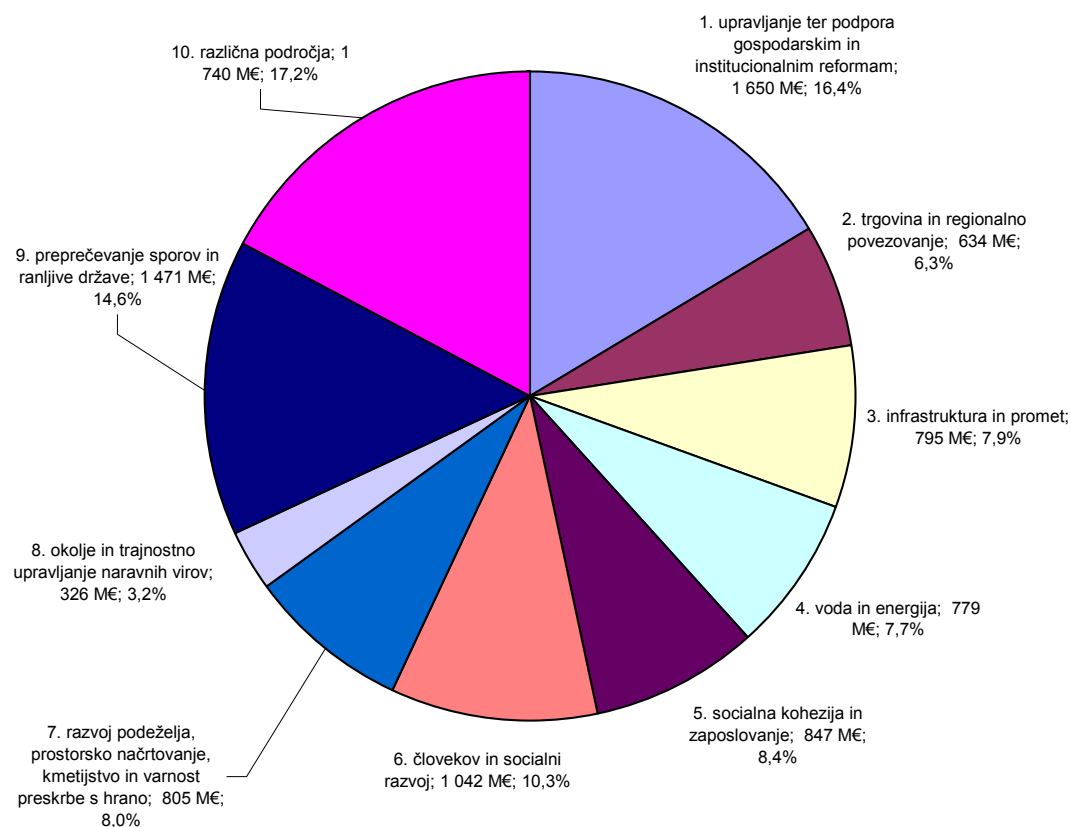

Obveznosti 2007 (v milijonih EUR)

Sredstva ODA/OA, ki jih upravlja Evropska komisija

Sektorska razdelitev po glavnih sektorjih, kakor jih je opredelil DAC

Razpredelnica 3 Evropsko soglasje: področja, povezana z razvojnim sodelovanjem EU

Obveznosti 2007 (v milijonih EUR)
Sredstva ODA/OA, ki jih upravlja Evropska komisija